

Samoevalvacijsko poročilo
Osnovne šole Prestranek za leto 2019

Izbrano področje:
MEDVRSTNIŠKO NASILJE

Pripravil:
Tim za kakovost – Nataša Nelec Sedej, Darja Turk, Mojca Kristan, Mojca Štemberger,
Liljana Bole

Goran Uljan, ravnatelj

Prestranek, februar 2020

Kazalo vsebine

1. Uvod	4
2. Predstavitev zavoda.....	5
3. Potek samoevalvacije	6
4. Rezultati samoevalvacije	7
4.1 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učence od 1. do 4. razreda	7
4.2 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učence od 5. do 9. razreda	11
4.3 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učitelje	19
4.4 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za starše	23
5. Sklepi	29
6. Priloge	29

1. Uvod

Evalvacija je proces, v katerem ugotavljamo, do kolikšne mere in na kakšen način smo dosegli zastavljene cilje. Izvajamo jo, da bi ovrednotili in določili vrednost, kakovost, uporabnost, učinkovitost in pomembnost tistemu, kar evalviramo in identificirali potrebne izboljšave. Na podlagi 48. in 49. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je ugotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in priprava letnega poročila o samoevalvaciji od šolskega leta 2009/10 dalje obvezno.

Na osnovi 49. člena ZOFVI (Ur. l. RS 16/07) je med nalogami ravnatelja zapisana zahteva po »ugotavljanju kakovosti s samoevalvacijo in priprava letnega poročila o evalvaciji šole oziroma vrtca«, v 48. členu pa med pristojnostmi sveta zavoda, da to poročilo obravnava in sprejme. Izvajanje samoevalvacije v vzgojno izobraževalnih organizacijah je tudi del sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti (KVIZ), ki je na ravni našega zavoda zapisana med dolgoročnimi cilji.

Samoevalvacija pomeni izvajanje razvojno-raziskovalne dejavnosti na ravni organizacij, s katero vrednotimo trenutno delovanje šole oziroma vrtca in predvsem:

- odkrivamo in prepoznavamo prednosti in slabosti v delovanju,
- spodbujamo razprave in sodelovanje zaposlenih,
- načrtujemo izboljšave oziroma oblikujemo razvojne načrte.

Šola za ravnatelje je v dogovoru z Ministrstvom za šolstvo in šport pripravila priporočila za izdelavo samoevalvacijskega poročila, ki vključuje tudi priporočeno strukturo tega poročila. Konkretno poročilo sledi tem priporočilom.

Izbrano področje samoevalvacije za leto 2019 je MEDVSTNIŠKO NASILJE.

Samoevalvacijsko poročilo je bilo pripravljeno na podlagi odgovorov na anketne vprašalnike, ki smo jih pripravili za vse učence, starše in učitelje na šoli. Anketo je sestavila ekipa Tim za kakovost, prav tako tudi analizo. Letos smo anketo prvič sestavili preko spletne aplikacije 1ka.si, tako da so vsi, razen učencev od 1. do 4. razreda, anketo reševali preko spleta. Slednji so anketo reševali v papirnati obliki s pomočjo učiteljic. Za starše in učitelje so bila vprašanja drugačna, tematika je bila enaka in tudi oni si reševali anketo preko spleta.

Goran Uljan, ravnatelj

2. Predstavitev zavoda

Osnovna šola Prestranek je samostojna enooddelčna osnovna šola, sicer v šolskem letu 2019-2020 z dvema oddelkoma 3. razreda in 4 oddelki vrtca pri šoli, organizirana je kot javni vzgojno-izobraževalni zavod. Ustanoviteljica javnega zavoda je Občina Postojna.

Javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola Prestranek je del mreže javnih šol in vrtcev v R Sloveniji in kot tak vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja, in sicer za vzgojno-izobraževalni program osnovna šola ter za program za predšolske otroke »kurikulum za vrtce«.

Šolski okoliš, ki ga pokriva šola, tvorijo 3 krajevne skupnosti: Krajevna skupnost Prestranek in Krajevna skupnost Slavina in od jeseni 2010 krajevna skupnost Orehek; poleg Prestranka, ki je drugi največji kraj v občini, je v šolskem okolišu še 7 okoliških vasi. Območje je podeželsko, vendar pretežno delavsko. Večina učencev in otrok iz vrtca prihaja iz pripadajočega šolskega okoliša. Demografska gibanja, ki pomenijo odločujoč dejavnik v okolju, kažejo stabilnost oziroma počasno rast pri vpisu otrok v šolo, v vrtcu pa se potrebe po vključevanju povečujejo čez obstoječe možnosti.

V januarju 2013 smo se dokončno preselili v novo šolo. Prostori v novi šoli so svetli, v toplih barvnih odtenkih in sodobno opremljeni. Otroci v vrtcu imajo sončne igralnice, svojo lastno telovadnico in ogromno igrišče s sodobnimi igrali. Šola ima svojo lastno kuhinjo, v kateri pripravljamo hrano tudi za OŠ Miroslava Vilharja.

Osnovna šola Prestranek želi vsem ponuditi takšne razmere, ki omogočajo nadpovprečno rast in vrhunsko kakovost - odličnost v vseh segmentih delovanja. Ustvarjati želimo prijetno delovno okolje v katerega bomo vsi radi prihajali in se v njem dobro počutili. Naša šola ima svoj utrip, v katerem se mora čutiti ustvarjalni nemir.

Še naprej želimo graditi na svoji dosednji dobri tradiciji za doseganje dobre prepoznavnosti v ožjem in širšem okolju ter s svojim strokovnim in odgovornim delom omogočati optimalen razvoj vsakega posameznega otroka in njegovo vključevanje v skupnost vrstnikov in celotne družbe.

Naš cilj je sooblikovati srečnega mladega človeka s širokim znanjem, temeljnimi vzgojnimi vrednotami, globalnim pogledom na svet, pa vendar s kančkom zavedanja svojih korenin.

Poslanstvo Osnovne šole Prestranek in Vrtca Prestranek je zagotavljati kakovosten vzgojno-izobraževalni oziroma vzgojno-varstveni program ter v čim večji meri izrabiti prostorske možnosti za visoko kakovost in obseg vseh dejavnosti, ki jih zavod izvaja ob zagotovljeni optimalni opremljenosti.

Svoje poslanstvo uresničujemo tudi s tvornim sodelovanjem s krajanji in vsemi, ki jih delovanje šole še posebej zadeva.

3. Potek samoevalvacije

V empiričnem delu smo s pomočjo anketnih vprašalnikov pri učencih ugotavljali katere oblike medvrstniškega nasilja se na naši šoli pojavljajo (fizično, verbalno, psihično, spolno in spletno nasilje). Učence smo spraševali, ali te oblike nasilja zaznavajo na šoli ali pa so sami žrtve le-teh.

Starše smo spraševali, koliko jim otroci doma zaupajo o morebitnem medvrstniškem nasilju na šoli, ali so zadovoljni z ukrepanjem šole v primeru tovrstnega dogajanja, lahko pa so tudi podali svoja mnenja in predloge v zvezi s to temo.

Pri učiteljih pa nas je zanimalo, s katere strani (učenci, starši, sodelavci) so deležni nasilja in katere oblike.

Namen te ankete pa je bil ugotoviti, kako varna je šola kar se tiče nasilja, kako visoka je stopnja zaupanja med učenci in učitelji, starši in učitelji, ...

Na anketo je odgovarjalo 181 učencev (96 %), 90 staršev in 22 učiteljev.

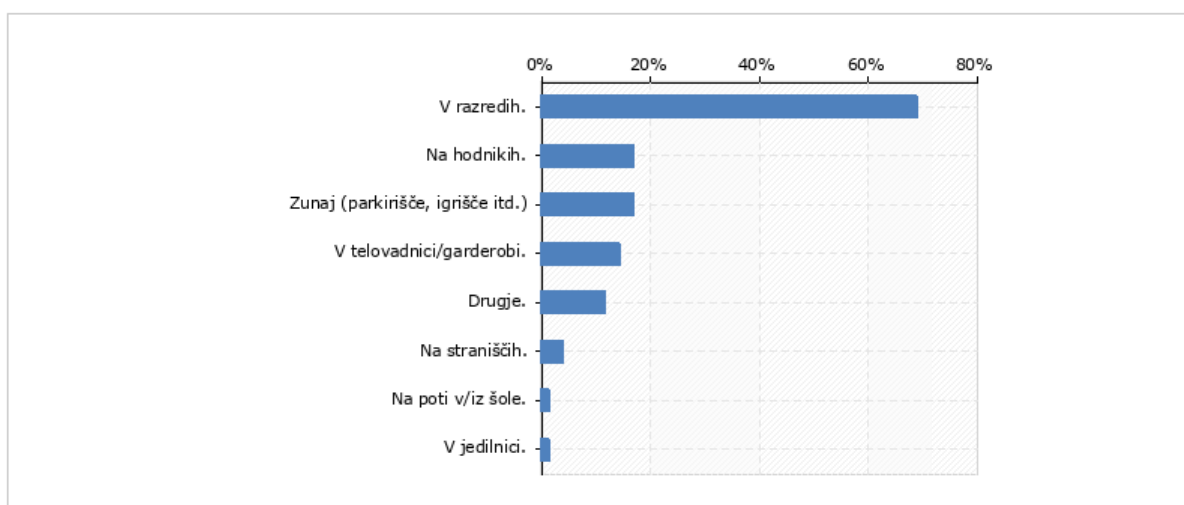
4. Rezultati samoevalvacije

4.1 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učence od 1. do 4. razreda

Analizirali smo odgovore na vprašanja za vse učence od 1. do 4. razreda, vseh je bilo 77. Za vsako vprašanje smo pripravili ustrezen graf oz. napisali analizo.

4.1.1 Če se na šoli dogaja nasilje, KJE se zgodi najpogosteje.

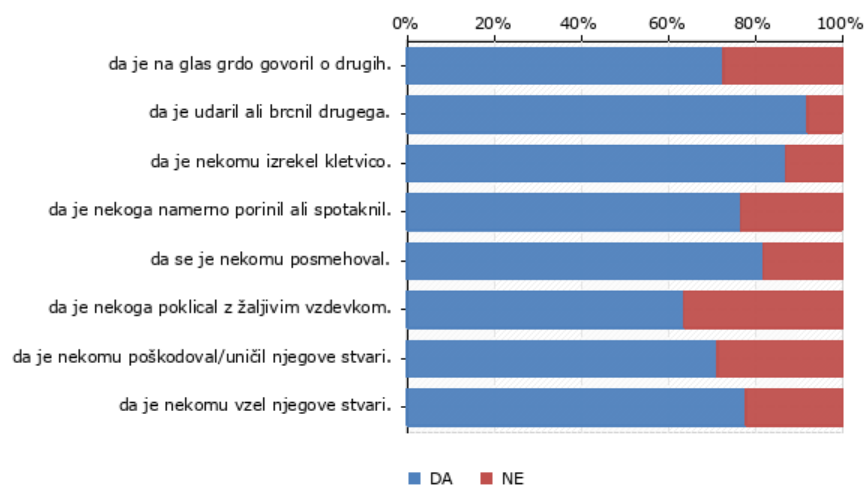
Slika 1: Odgovori učencev (n=77)

Največ nasilja se pri učencih razredne stopnje dogaja v razredih, predvsem v oddelkih podaljšanega bivanja.

4.1.2 Ali si kdaj videl sošolca ali drugega učenca, da je izvajal določeno nasilje?

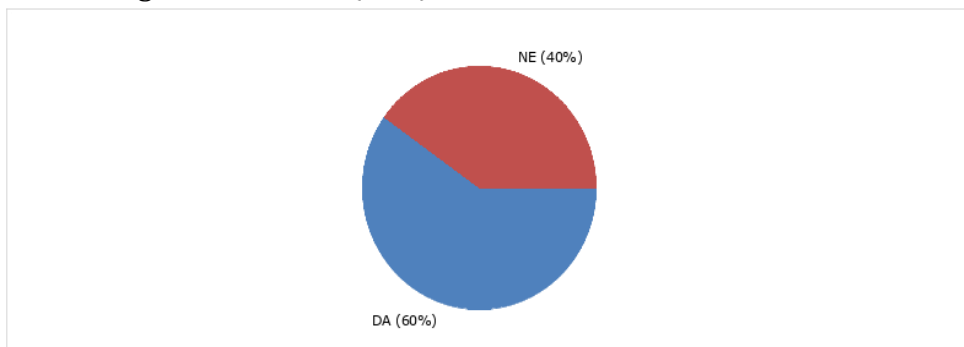
Slika 2: Odgovori učencev (n=77)

Od 60% do 90% učencev je **VIDELO** dogajanje zgoraj navedenih primerov nasilja.

4.1.3 Ali si komu povedal, da si v letošnjem letu videl nekoga, da izvaja nasilje v šoli?

Slika 3: Odgovori učencev (n=77)

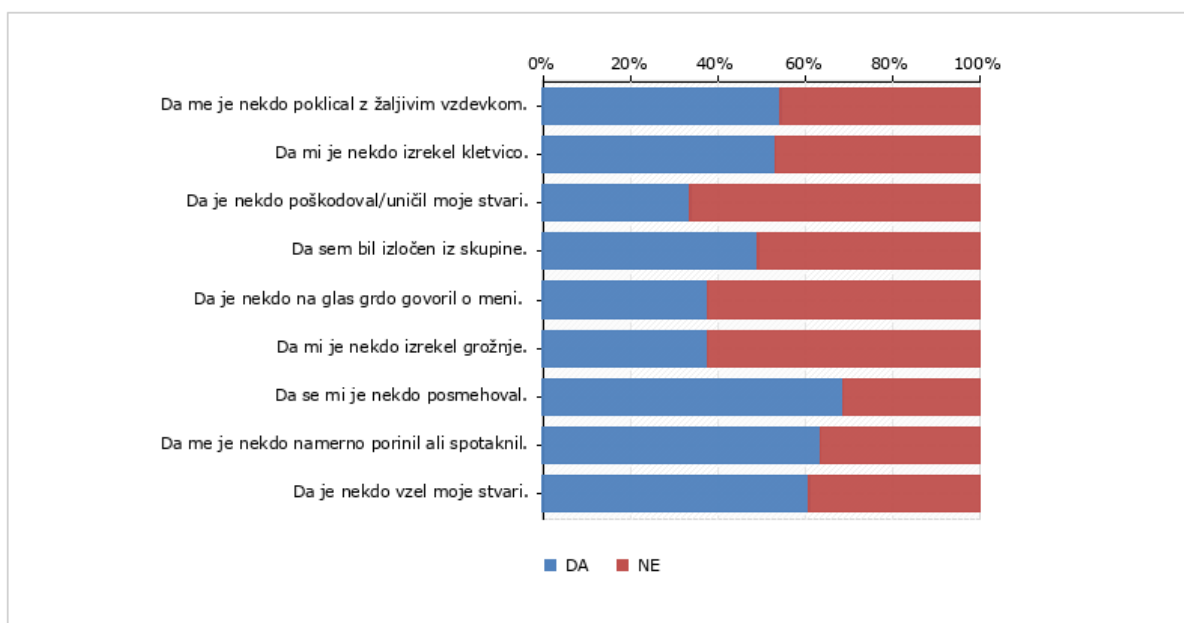

4.1.4 Komu si povedal?

Učenci so prosto odgovarjali na vprašanje. Največ jih zaupa **prijateljem** in **sošolcem**, potem učiteljem in staršem.

4.1.5 Ali si bil žrtev naslednjega medvrstniškega nasilja?

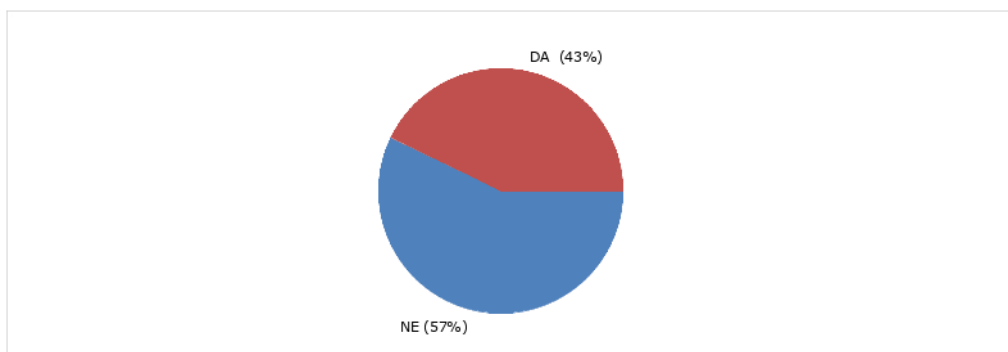
Slika 4: Odgovori učencev (n=77)

Od cca 30% do 70% učencev je bilo deležnih posameznih zgoraj navedenih oblik nasilja. Te podatke je zanimivo primerjati s podatki s Slike 2. Torej če primerjamo te podatke, lahko rečemo, da več otrok opazi nasilje, ki se dogaja v šoli, manj pa je tega nasilja deležnih, ali pa se jih ne upa priznati.

4.1.6 Ali si komu povedal, da si v letošnjem šolskem letu doživel nasilje v šoli?

Slika 5: Odgovori učencev (n=77)

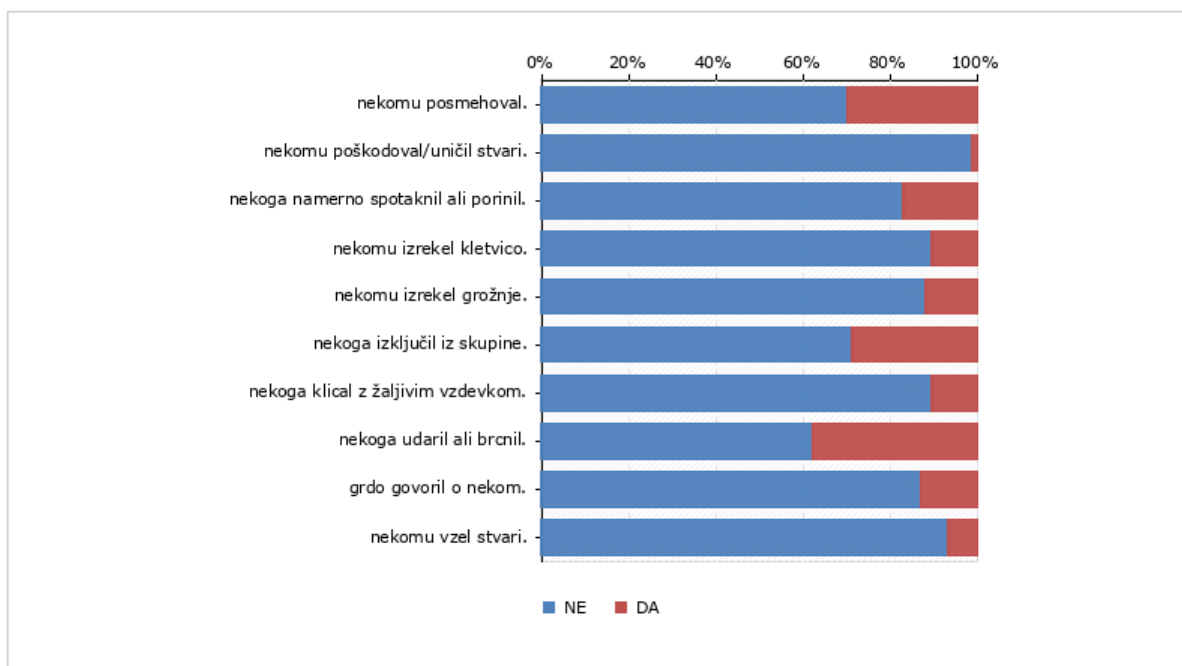
Ta podatek nam pove, da učenci prej zaupajo drugim o dogajanju nasilja v primeru, če to nasilje opazijo, kot pa da ga sami doživijo. Primerjava s Sliko 3.

4.1.7 Komu si povedal?

Učenci so prosto odgovarjali na vprašanje. Največ jih zaupa **prijateljem** in **sošolcem**, potem učiteljem in staršem, podobno kot pri vprašanju 4.1.4.

4.1.8 V tem šolskem letu sem ...

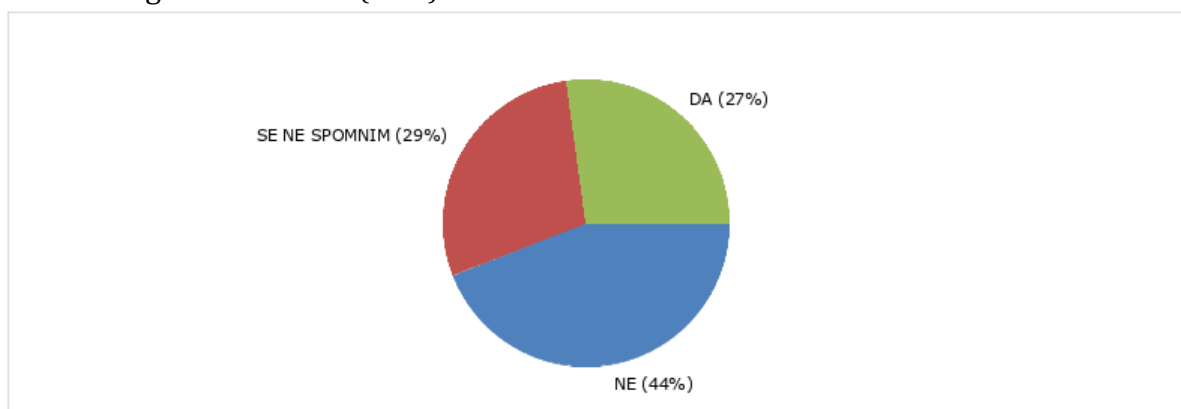
Slika 6: Odgovori učencev (n=77)

Tukaj opazimo zanimiv podatek, da le malo učencev »prizna«, največ 40%, da je izvajalo katero od zgoraj navedenih oblik nasilja.

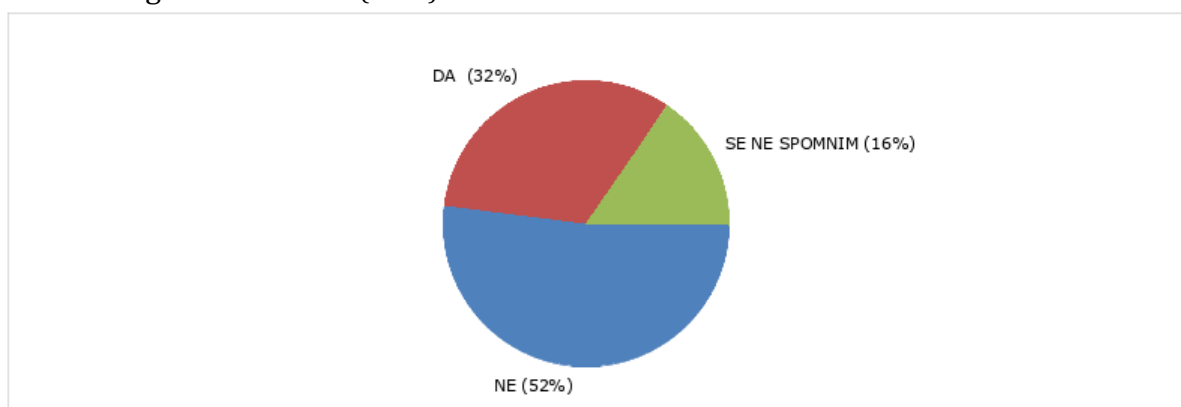
4.1.9: Ali si že kdaj doživel, da je nekdo govoril o tvojem telesu tako nesramno, da ti je bilo neprijetno?

Slika 7: Odgovori učencev (n=77)

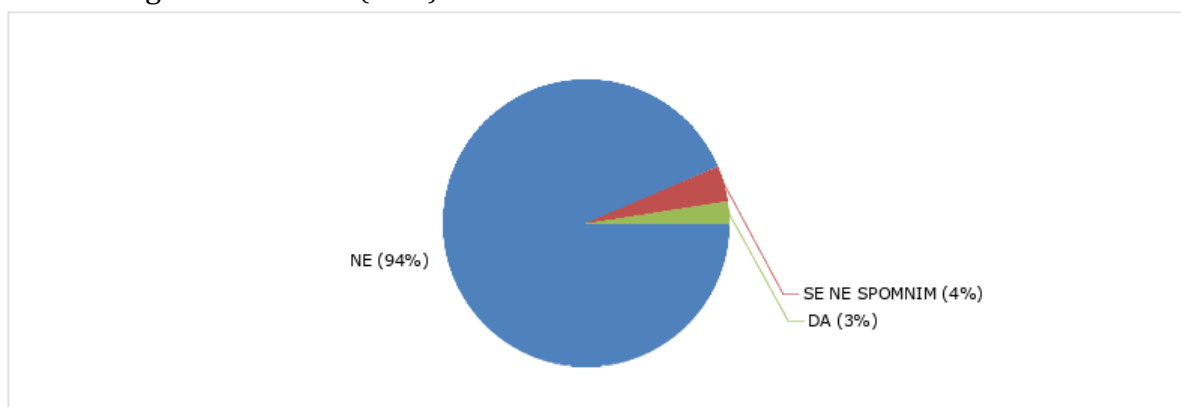
4.1.10: Ali si že kdaj doživel, da te je nekdo poljubil na način ali se te dotikal, da ti je bilo neprijetno?

Slika 8: Odgovori učencev (n=77)

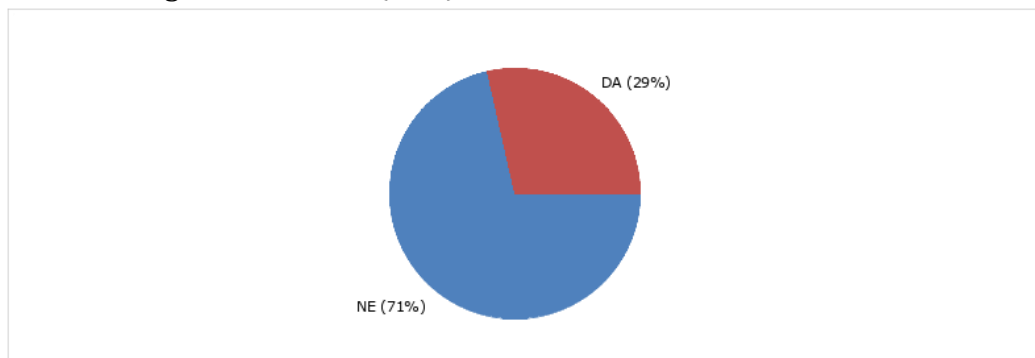
4.1.11: Ali si že kdaj doživel, da te je nekdo silil, da gledaš z njim (z njo) filme in posnetke, v katerih nastopajo gole osebe in ti je bilo zaradi tega neprijetno?

Slika 9: Odgovori učencev (n=77)

4.1.12: Ali si komu povedal o tem, da se je nekdo do tebe vedel na ta način?

Slika 10: Odgovori učencev (n=77)

4.1.13: Komu si povedal?

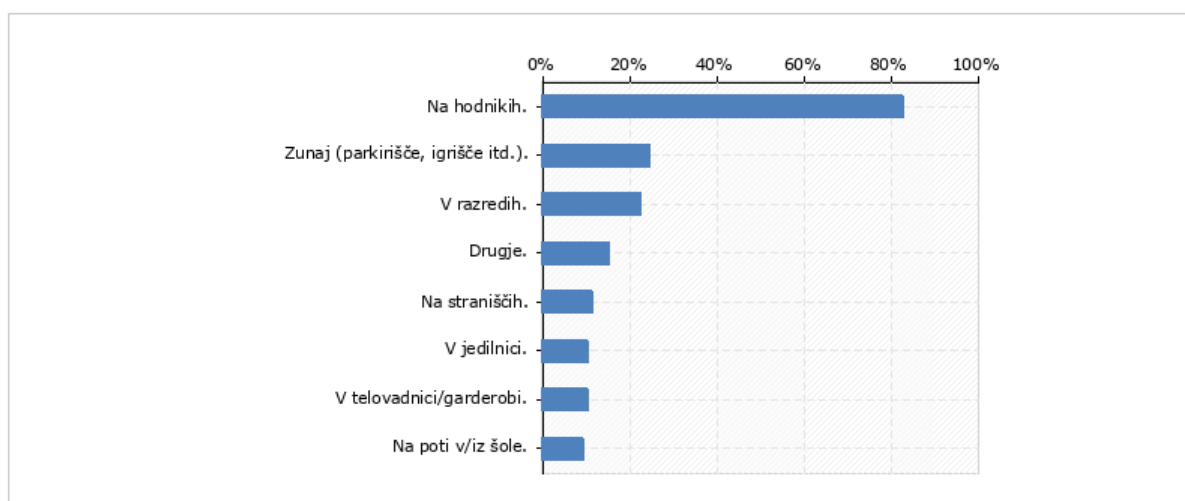
V tem primeru pa se učenci najpogosteje zaupajo **staršem**.

4.2 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učence od 5. do 9. razreda

Analizirali smo odgovore na vprašanja za vse učence od 5. do 9. razreda, vseh je bilo 104. Za vsako vprašanje smo pripravili ustrezen graf oz. napisali analizo.

4.2.1 Če se na šoli dogaja nasilje, KJE se zgodi najpogosteje?

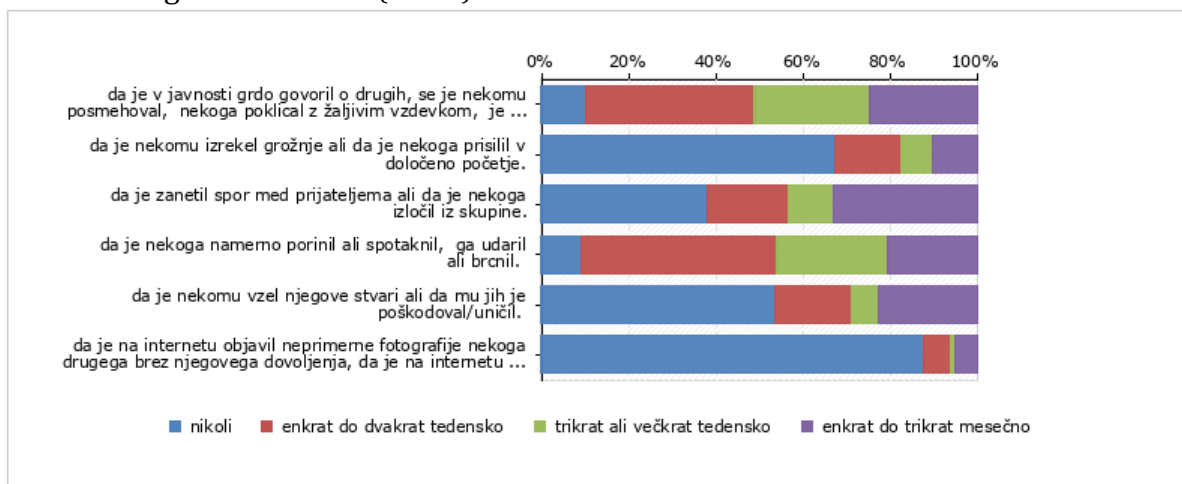
Slika 11: Odgovori učencev (n = 104)

Na predmetni stopnji se nasilje dogaja največ na hodnikih, verjetno zaradi tega, ker so učenci med odmori na hodnikih in ne v razredu, kot so učenci razredne stopnje. Primerjava s Sliko 1.

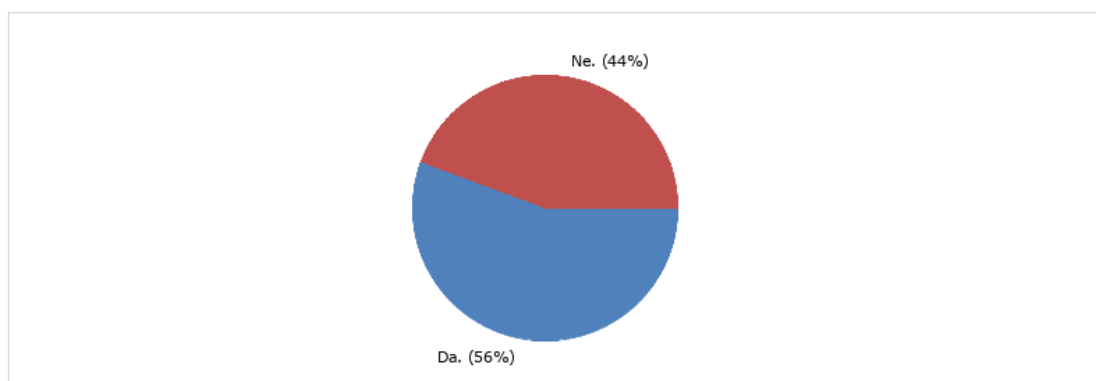
4.2.2 Kolikokrat si videl sošolca ali drugega učenca.

Slika 12: Odgovori učencev (n=104)

4.2.3 Ali si komu povedal, da si v letošnjem šolskem letu videl nekoga, da izvaja nasilje v šoli?

Slika 13: Odgovori učencev (n=104)

4.2.4 Komu si najprej povedal?

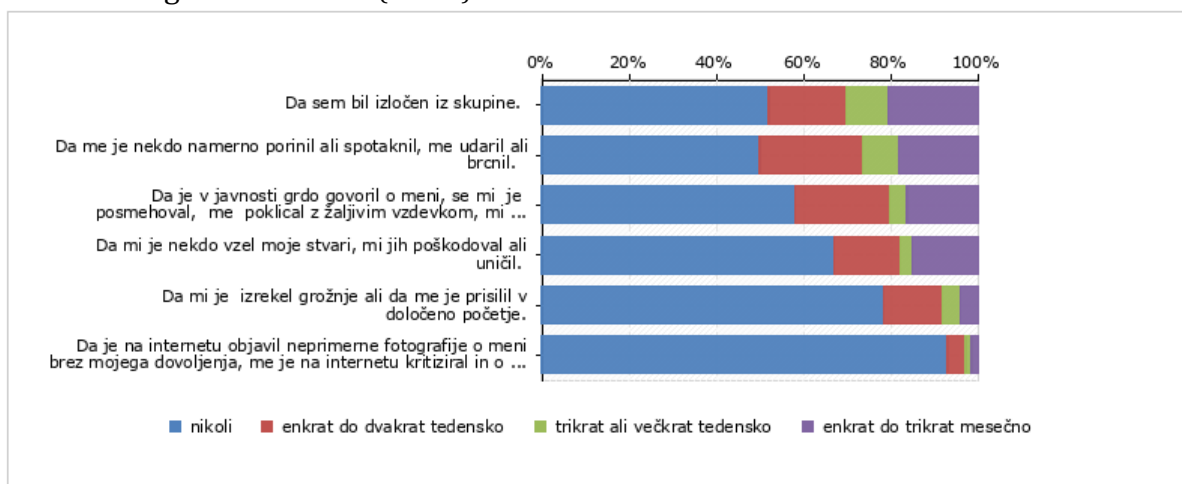
Učenci v tem primeru najprej zaupajo sošolcem in prijateljem, nato učiteljem in potem staršem.

4.2.5 Zakaj nisi nikomur povedal, da si videl nekoga, ki izvaja nasilje?

Večini učencev se dejanje ni zdelo resno. (slabih 70%)

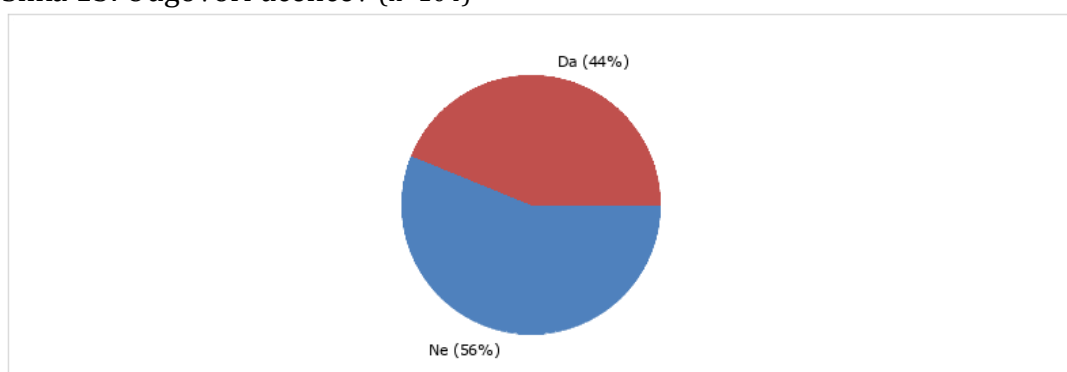
4.2.6 Kolikokrat si bil žrtev naslednjega medvrstniškega nasilja?

Slika 14: Odgovori učencev (n=104)

4.2.7 Ali si komu povedal, da si v tem šolskem letu doživel medvrstniško nasilje?

Slika 15: Odgovori učencev (n=104)

4.2.8 Komu si povedal?

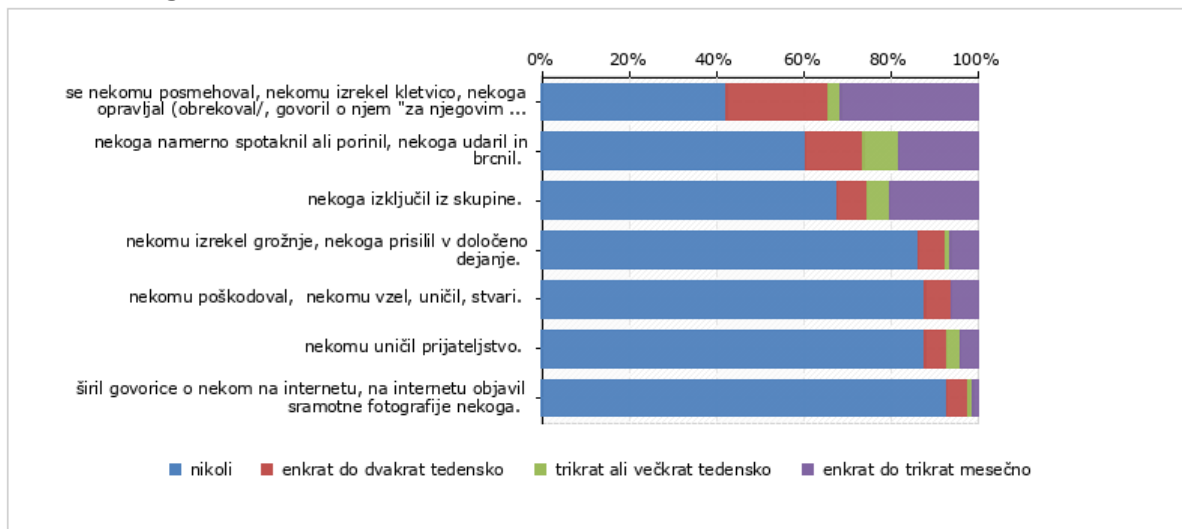
V primeru, ko so učenci žrtve nasilja, pa v primerjavi z vprašanjem 4.2.4, učenci najprej zaupajo svojim staršem, potem sošolcem in prijateljem in nato učiteljem.

4.2.9 Zakaj nisi nikomur povedal, da si doživel nasilje?

Tudi v tem primeru se učencem ni zdelo dovolj resno, da bi nasilje komu zaupali.

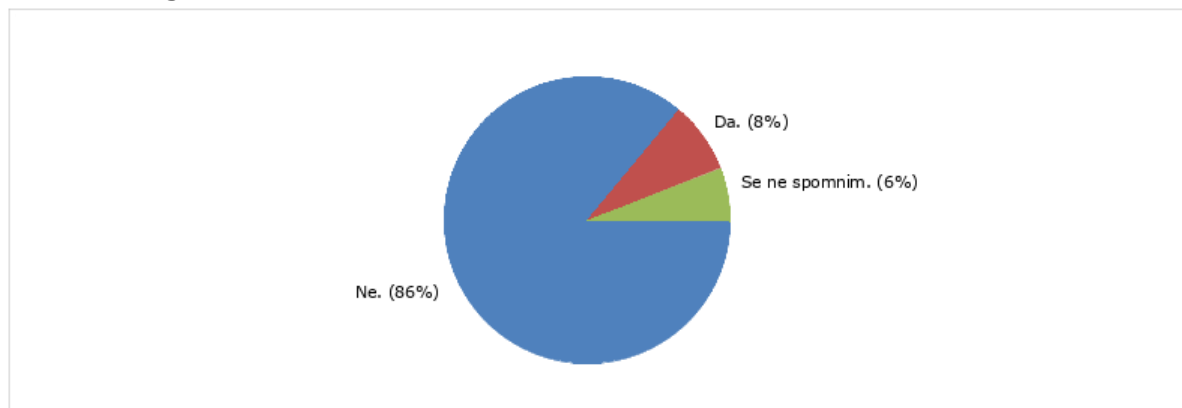
4.2.10 V tem šolskem letu sem...

Slika 16: Odgovori učencev (n=104)

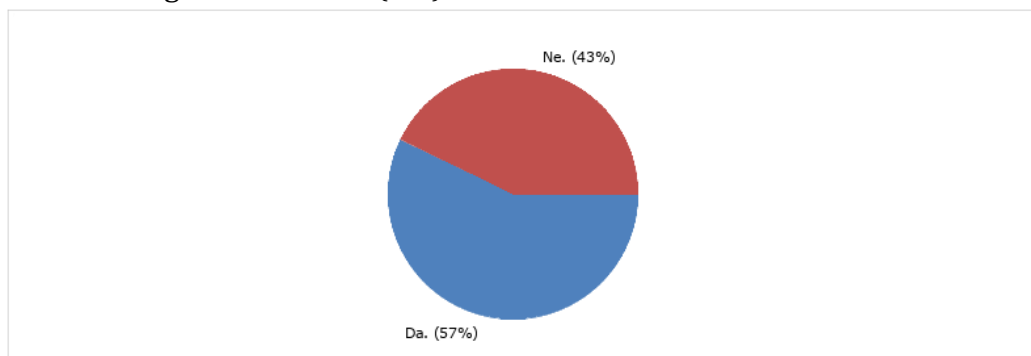
4.2.11 Ali si že kdaj doživel spolno nasilje?

Slika 17: Odgovori učencev (n=104)

4.2.12 Ali si komu povedal o tem, da se je nekdo do tebe vedel na tak način?

Slika 18: Odgovori učencev (n=8)

4.2.13 Komu si najprej povedal?

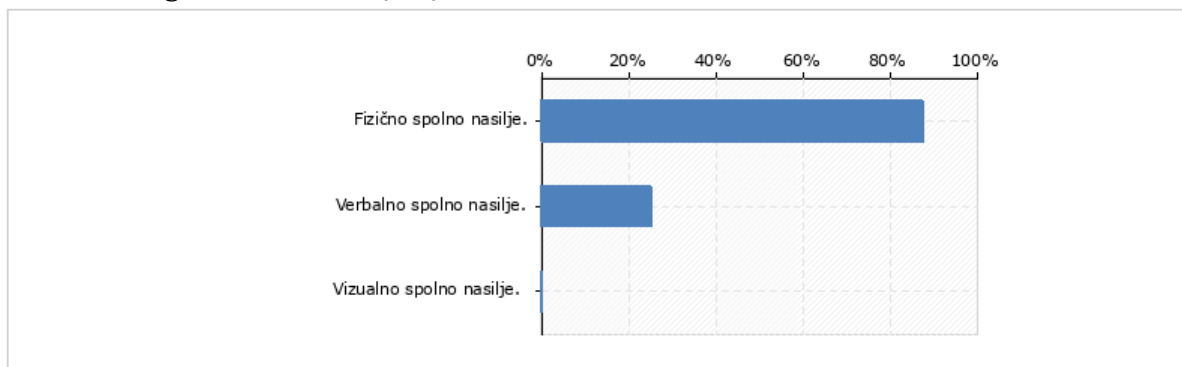
Učenci o tej zadevi najprej povedo učiteljem in sošolcem. Moramo pa poudariti, da je na to vprašanje odgovarjalo le 5 učencev.

4.2.14 Kdo je nad tabo izvajal spolno nasilje?

Učenci so lahko izbirali med vrstniki in odrasli in vsi (8) so odgovorili, da so spolno nasilje doživljali s strani vrstnikov.

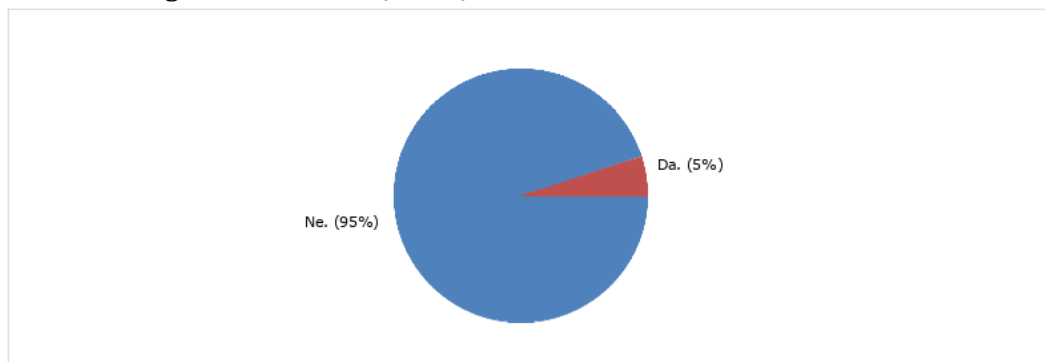
4.2.15 Kakšno spolno nasilje si doživel?

Slika 19: Odgovori učencev (n=8)

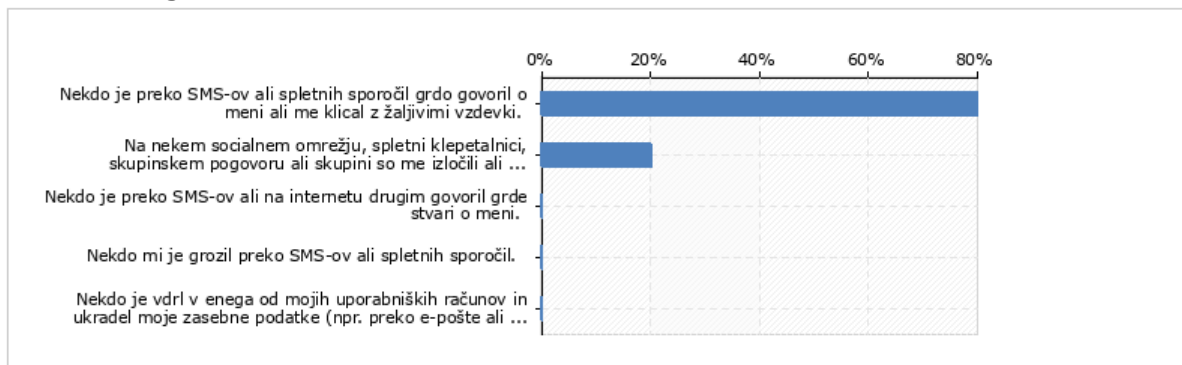
4.2.16 Ali si že kdaj doživel spletno nasilje?

Slika 20: Odgovori učencev (n=104)

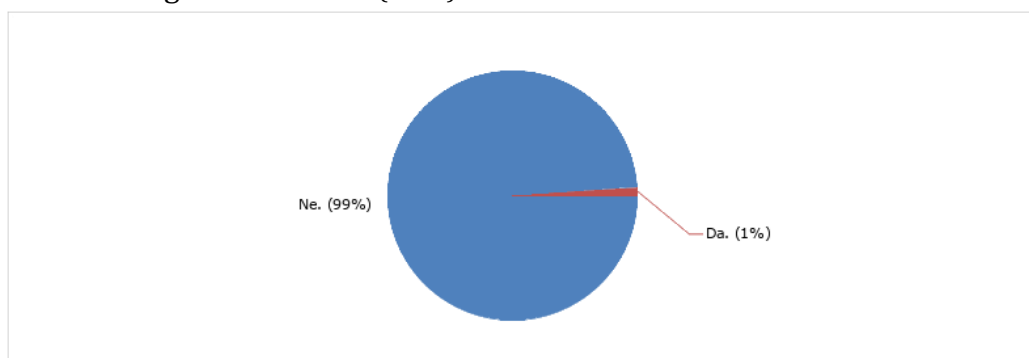
4.2.17 Katero obliko spletnega nasilja si doživel?

Slika 21: Odgovori učencev (n=5)

4.2.18 Ali si že kdaj izvajal spletno nasilje?

Slika 22: Odgovori učencev (n=98)

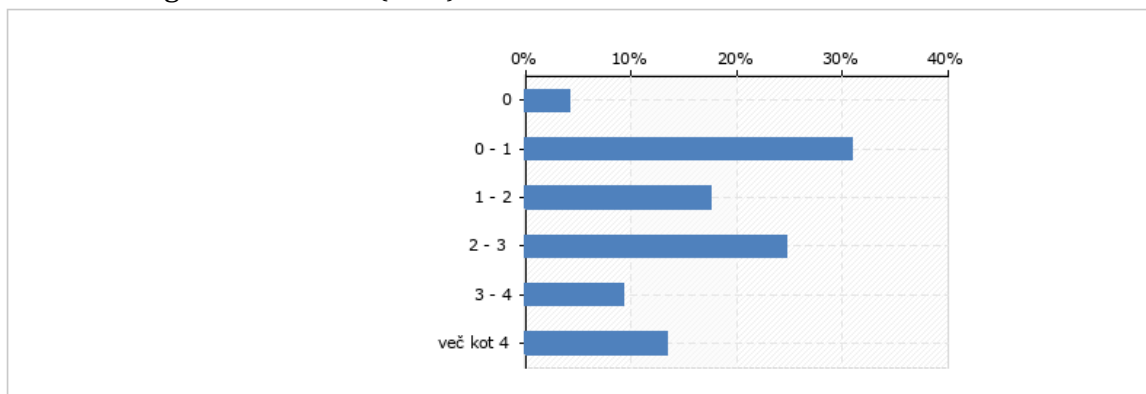

Samo en učenec je izvajal spletno nasilje in ta je preko SMS-ov ali spletnih sporočil grdo govoril o nekem ali ga žalil.

V naslednjih 6 vprašanjih nas je zanimalo, koliko časa in za-kaj preživijo učenci čas za računalnikom, televizijo in prenosnim telefonom/tablico.

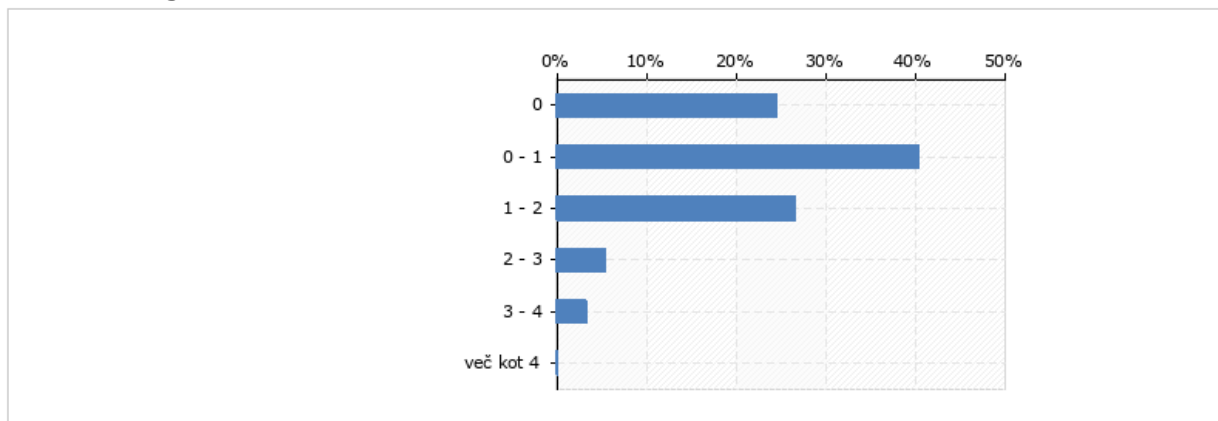
4.2.19 Mobilni telefon uporabljam: (Čas uporabe v urah na dan.)

Slika 23: Odgovori učencev (n=97)

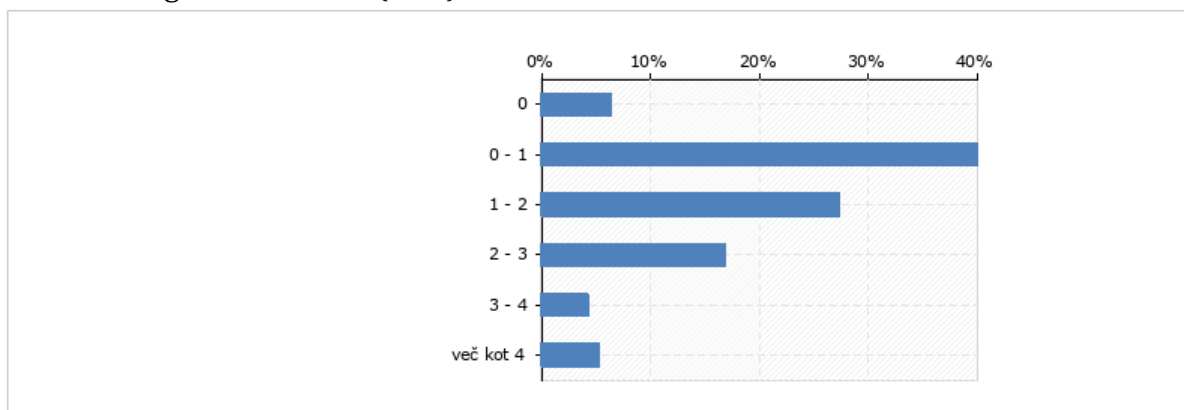
4.2.20 Računalnik uporabljam: (Čas uporabe v urah na dan.)

Slika 24: Odgovori učencev (n=94)

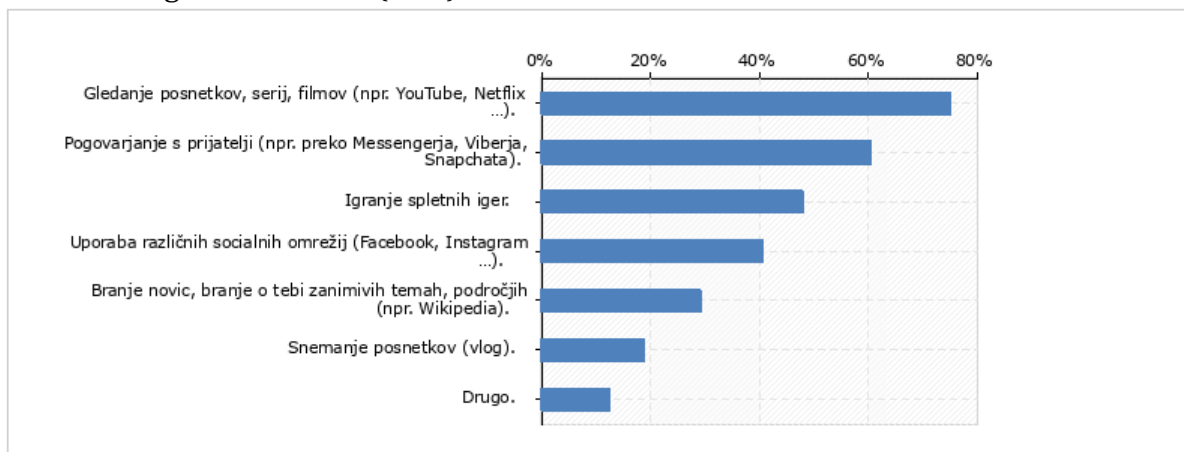
4.2.21 Pred televizijo preživim: (Čas uporabe v urah na dan.)

Slika 25: Odgovori učencev (n=95)

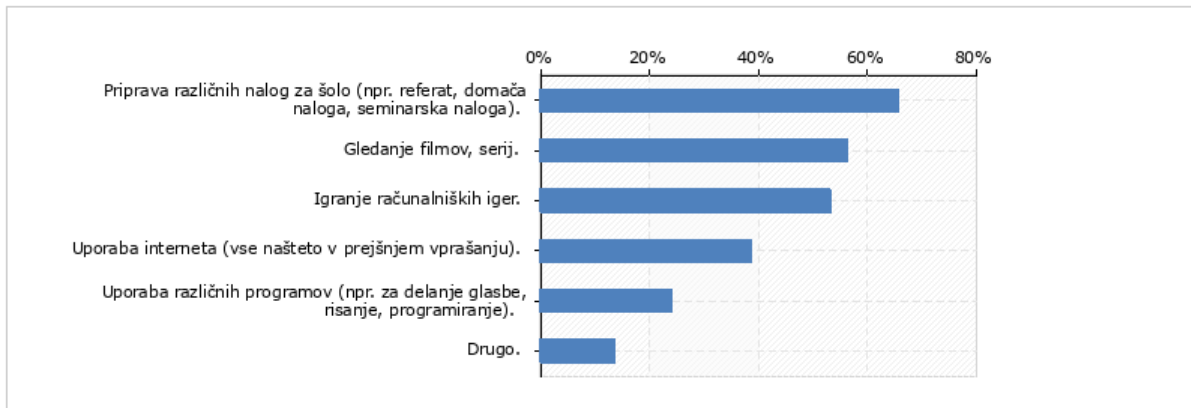
4.2.22 Razlogi uporabe interneta: (Možnih je bilo več odgovorov.)

Slika 26: Odgovori učencev (n=96)

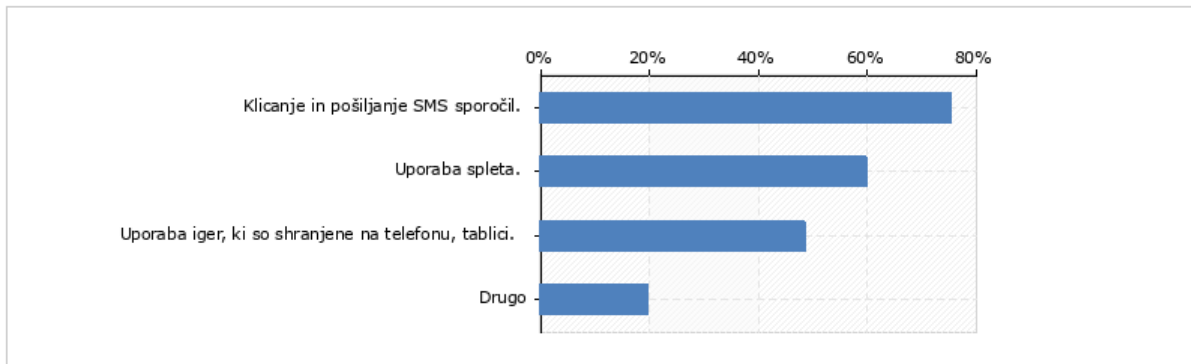
4.2.23 Razlogi uporabe računalnika: (Možnih je bilo več odgovorov.)

Slika 27: Odgovori učencev (n=96)

4.2.24 Razlogi uporabe telefona/tabličnega računalnika: (Možnih je bilo več odgovorov.)

Slika 28: Odgovori učencev (n=97)

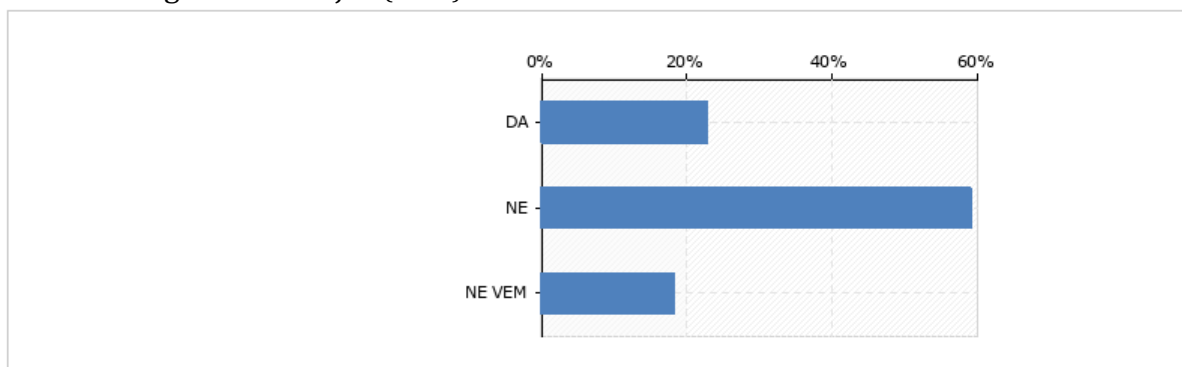

4.3 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za učitelje

Analizirali smo odgovore na vsa vprašanja v anketi. Za vprašanja in odgovore smo pripravili ustrezen graf oz. napisali analizo.

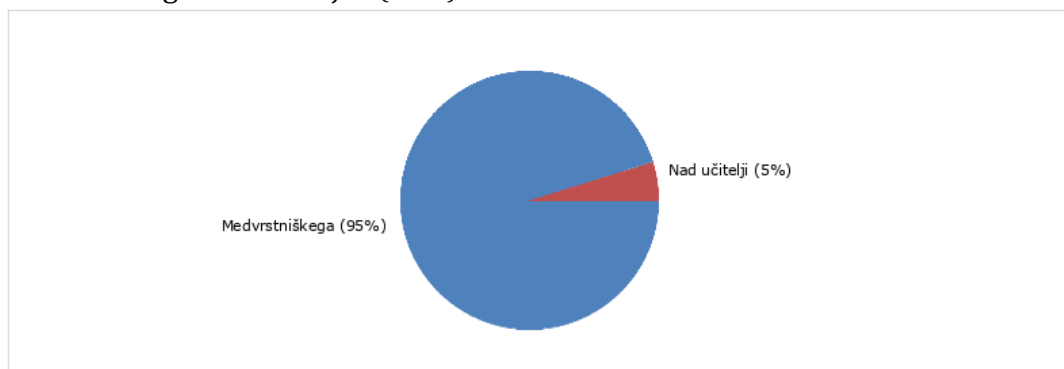
4.3.1 Ali zaznavate nasilje na naši šoli kot pereč problem?

Slika 29: Odgovori učiteljev (n=22)

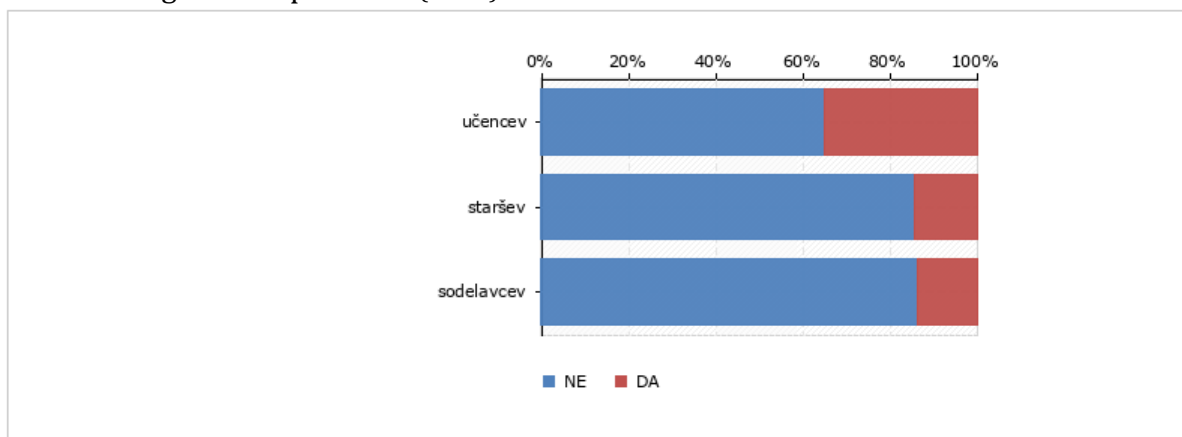
4.3.2 Katerega nasilja s strani učencev je na šoli največ?

Slika 30: Odgovori učiteljev (n=21)

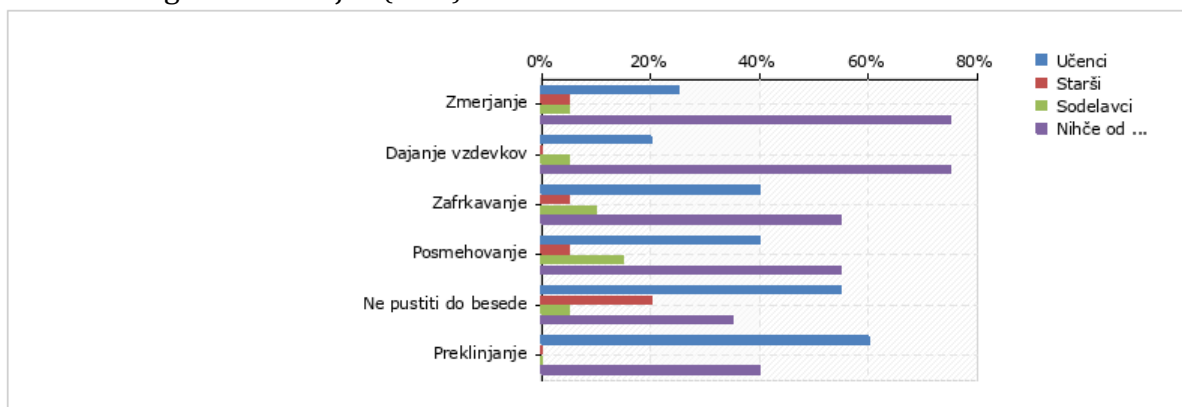
4.3.3 Ali ste bili deležni nasilja s strani:

Slika31: Odgovori zaposlenih (n=22)

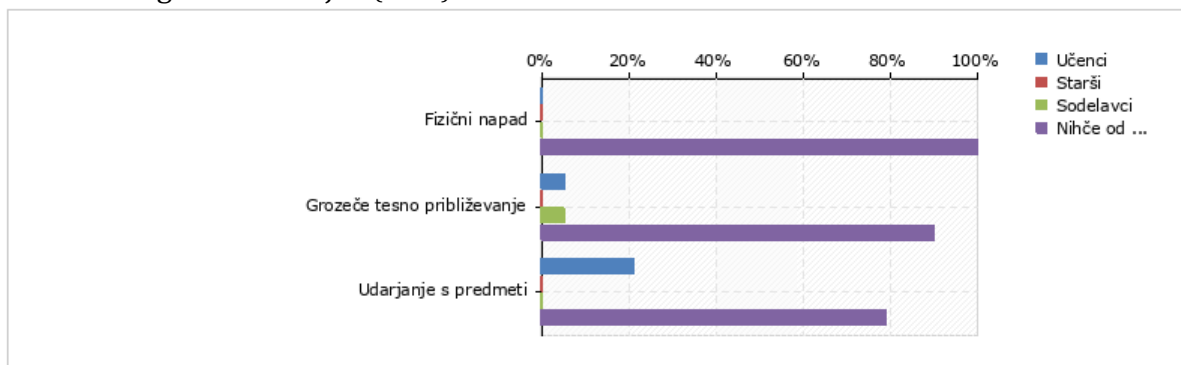
4.3.4 Katera posamezna vedenja besednega nasilja ste bili deležni s strani učencev, staršev ali sodelavcev?

Slika 32: Odgovori učiteljev (n=20)

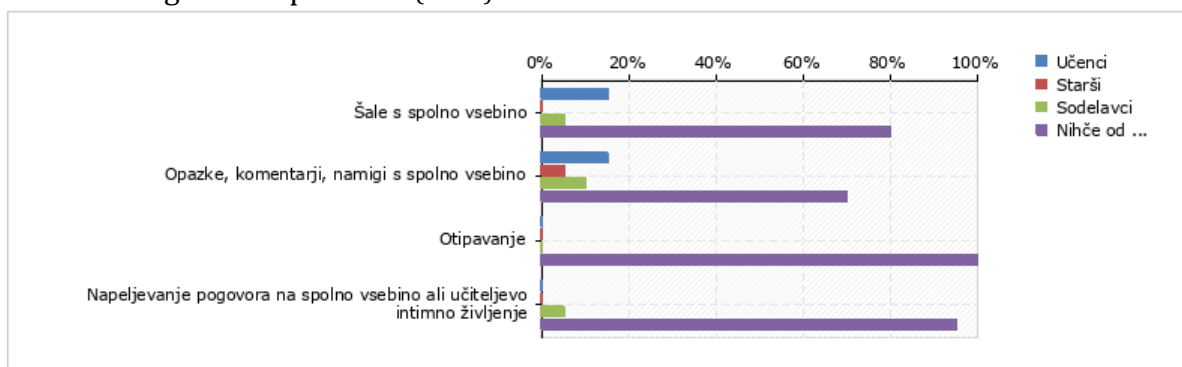
4.3.5 Katera posamezna vedenja fizičnega nasilja ste bili deležni s strani učencev, staršev ali sodelavcev?

Slika 33: Odgovori učiteljev (n=20)

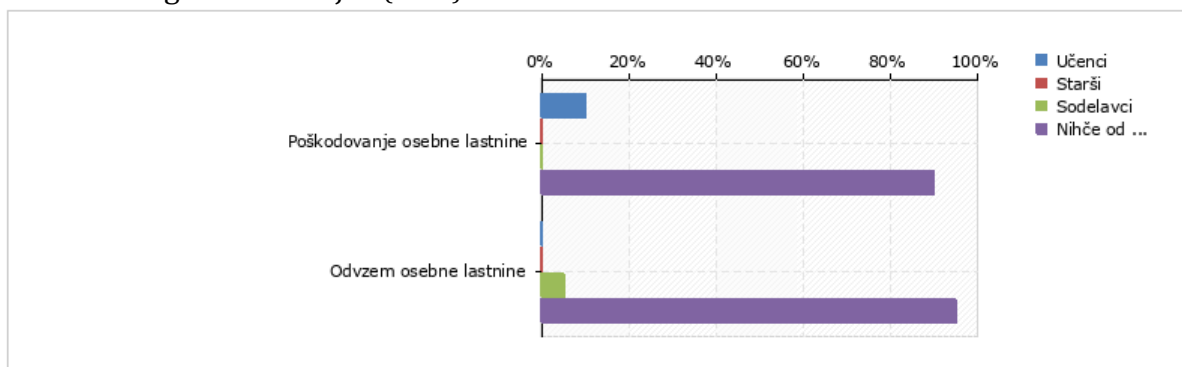
4.3.6 Katera posamezna vedenja spolnega nasilja ste bili deležni s strani učencev, staršev ali sodelavcev?

Slika 34: Odgovori zaposlenih (n=20)

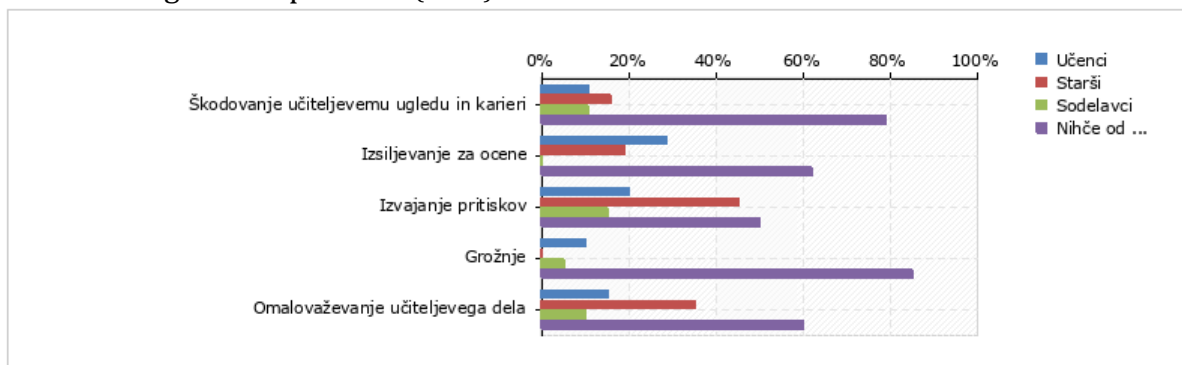
4.3.7 Katera posamezna vedenja ekonomskega nasilja ste bili deležni s strani učencev, staršev ali sodelavcev?

Slika 35: Odgovori učiteljev (n=20)

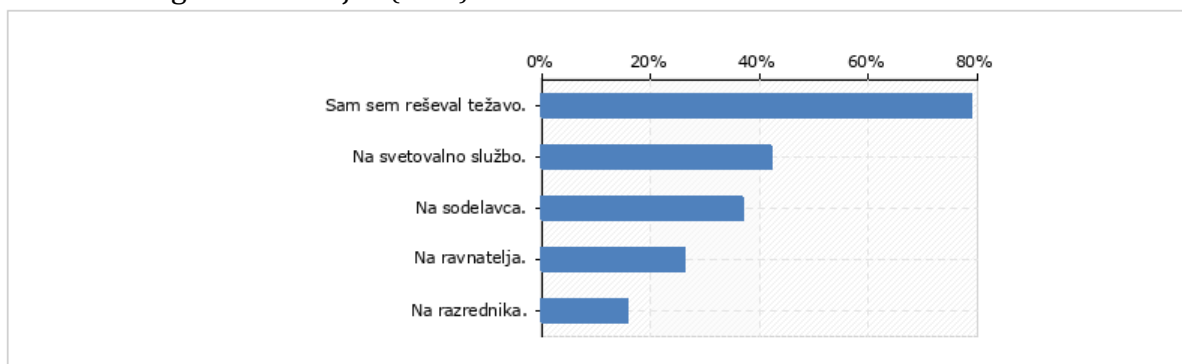
4.3.8 Katera posamezna vedenja psihološkega nasilja ste bili deležni s strani učencev, staršev ali sodelavcev?

Slika 36: Odgovori zaposlenih (n=21)

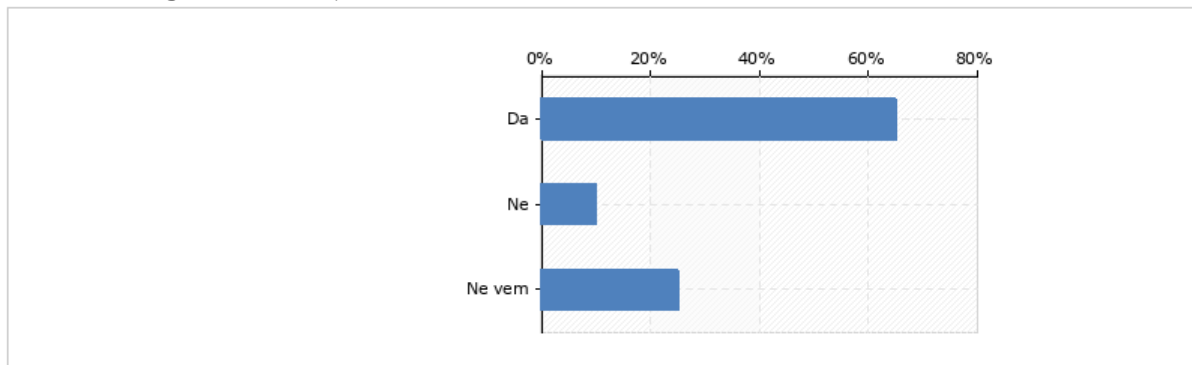
4.3.9 Na koga ste se ob pojavu nasilja na šoli obrnili?

Slika 37: Odgovori učiteljev (n=20)

4.3.10 Ali menite, da je vzgojno ukrepanje šole ob pojavu nasilja primerno?

Slika 38: Odgovori učiteljev (n=20)

4.3.11 Kakšne ukrepe vi predlagate za preprečevanje nasilja nad učitelji?

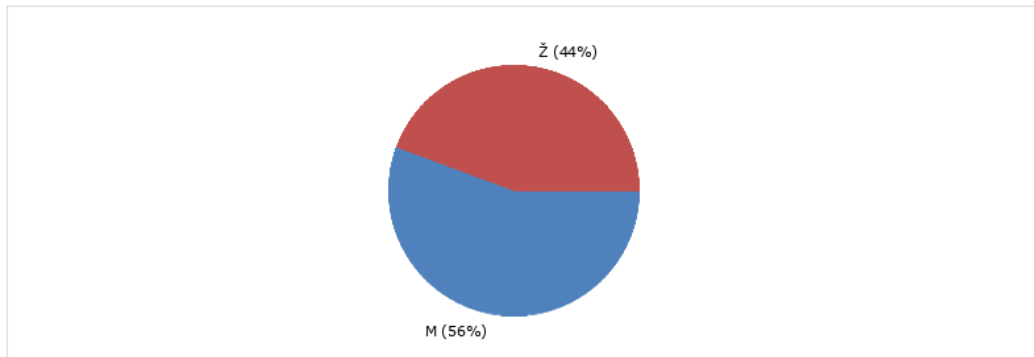
Učitelji so prosto pisali naslednje ukrepe:

- konkretno soočenje učenca, ki izvaja nasilje z dejstvi (skupinsko soočenje in pogovor s starši, ravnateljem in učencem nad katerim izvaja nasilje ter njegovimi starši) in ustrezno kaznovanje (kakšna družbeno koristna dela, izvajanje neke naloge ...);
- prijava na policijo;
- večja podpora staršev, spoštovanje učiteljskega poklica;
- vzpostavljanje dobrih medsebojnih odnosov, postavljanje jasnih pravil šolskega dela in komunikacije, ničelna toleranca do kakršnegakoli nasilja, sankcioniranje kršiteljev pravil;
- predvsem se moa učitelj sam postaviti zase. veliko naredi tudi ravnatelj, ki mora učitelju stati ob strani. starše moramo vsi skupaj osveščati o nasilju, ki se lahko izvaja tudi nad učiteljem;
- ocena iz vedenja;
- strožje kazni;
- boljše možnosti prijave mobinga, boljši vzgojni ukrepi, več avtoritete učiteljem, manj=nič staršem, pomoč ravnatelja in učitelji bi morali držati bolj skupaj.

4.4 Analiza in interpretacija rezultatov ankete za starše

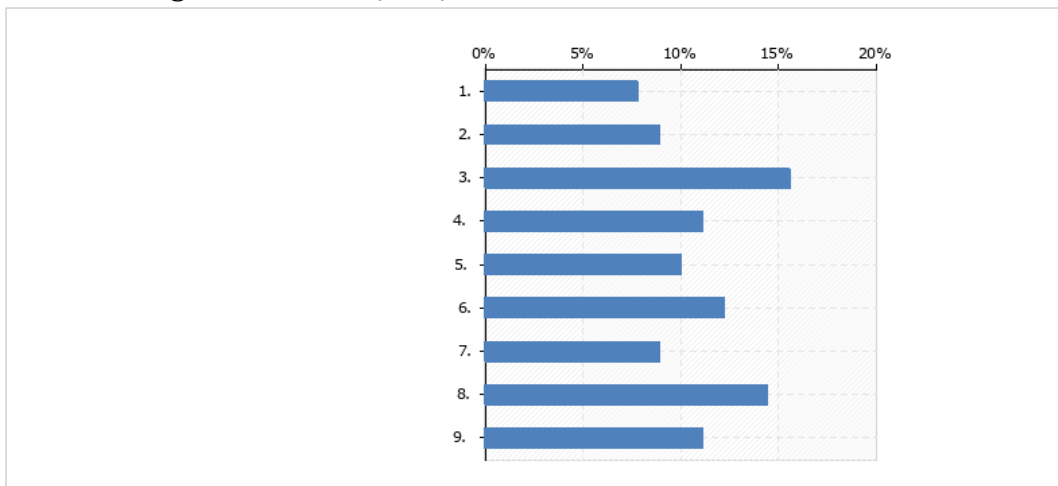
4.4.1 Katerega spola je vaš otrok?

Slika 39: Odgovori staršev (n=90)

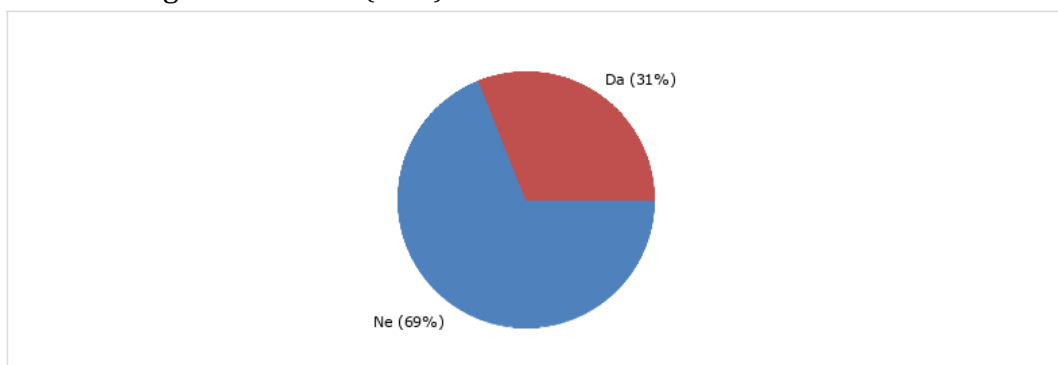
4.4.2 Kateri razred obiskuje vaš otrok?

Slika 40: Odgovori staršev (n=90)

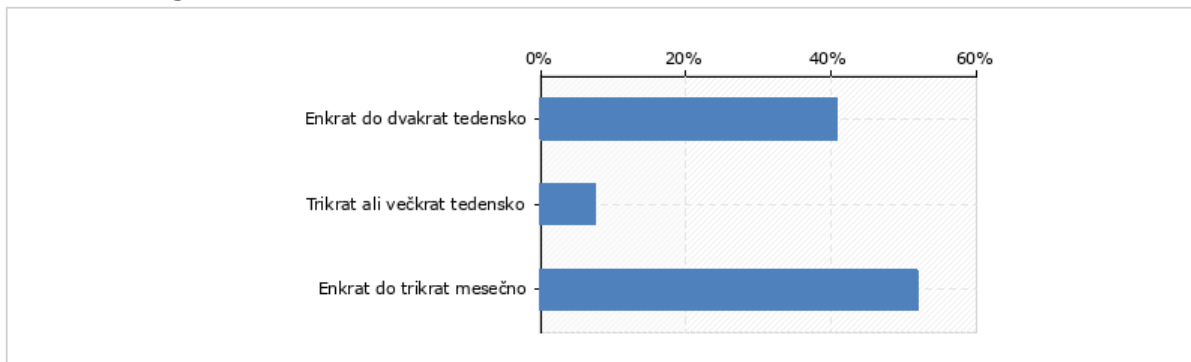
4.4.3 Ali je bil vaš otrok v tem šolskem letu žrtev medvrstniškega nasilja v šoli (verbalno, psihično, fizično, spletno ali spolno nasilje)?

Slika 41: Odgovori staršev (n=90)

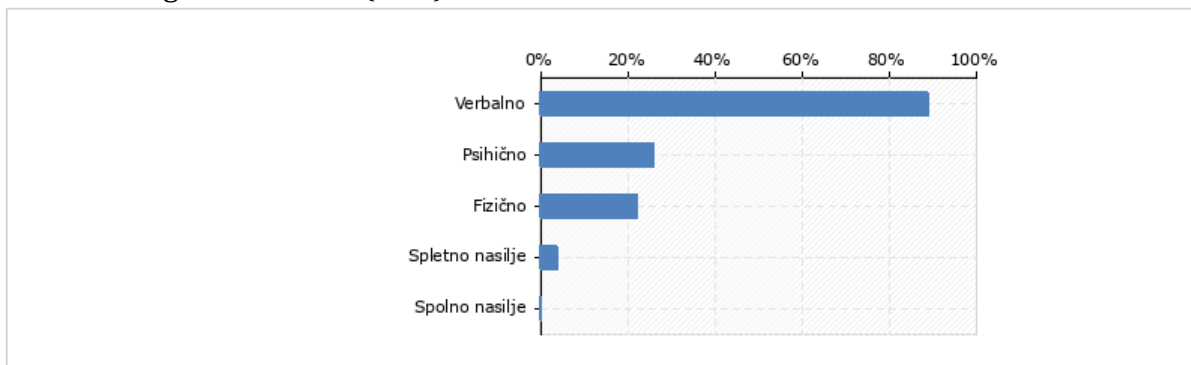
4.4.4 Kolikokrat je bil vaš otrok v tem šolskem letu žrtev medvrstniškega nasilja ?

Slika 42: Odgovori staršev (n=27)

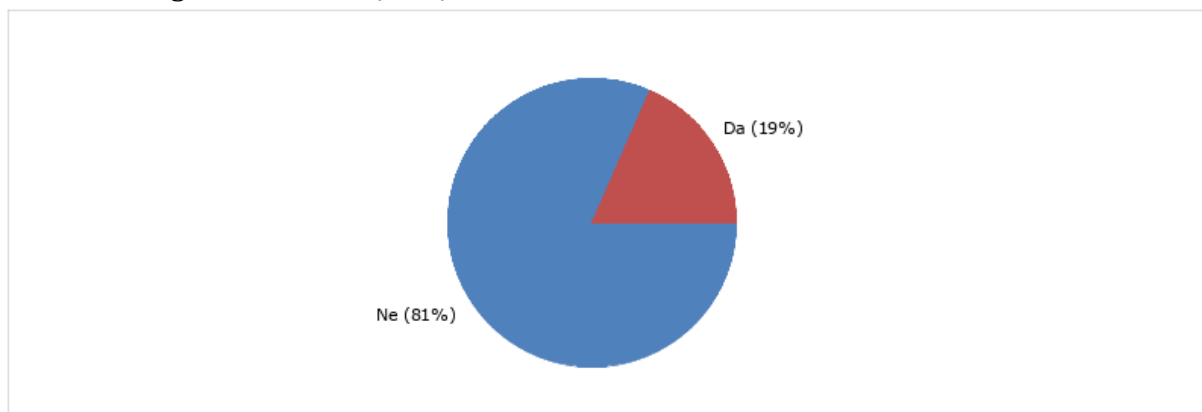
4.4.5 Katero obliko nasilja je doživel vaš otrok?

Slika 43: Odgovori staršev (n=27)

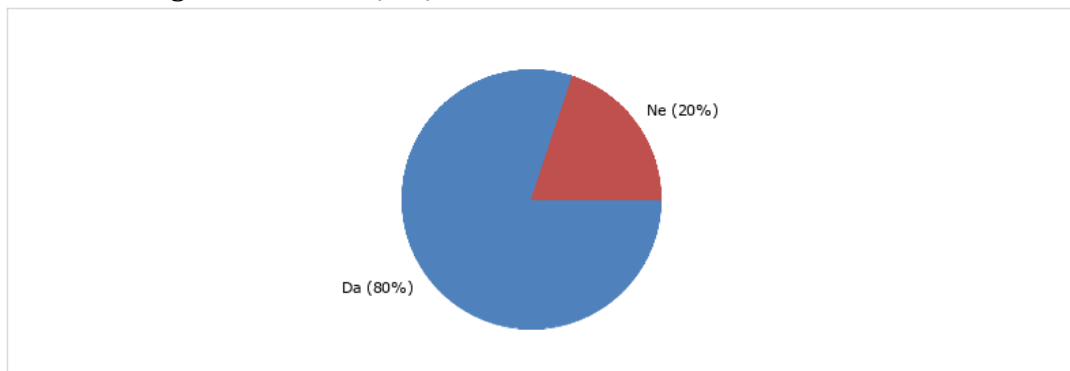
4.4.6 Ali ste obvestili šolo, da je bil vaš otrok žrtev nasilja?

Slika 44: Odgovori staršev (n=27)

4.4.7 Ali menite, da je bilo vzgojno ukrepanje šole primerno?

Slika 45: Odgovori staršev (n=5)

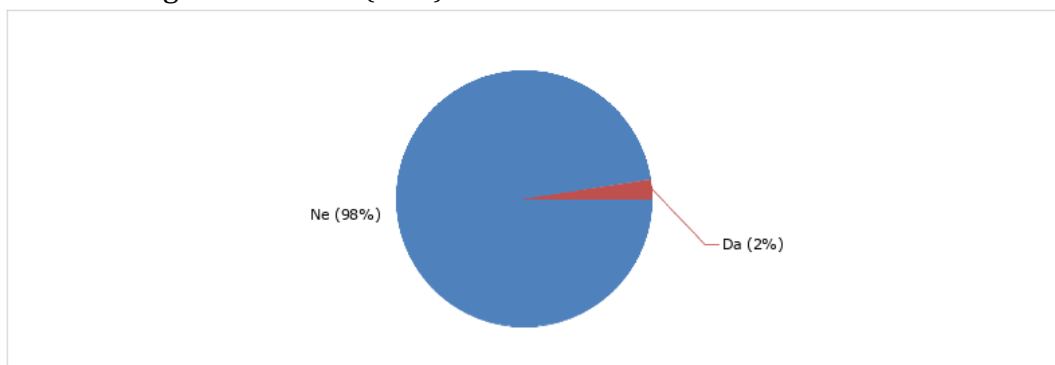

4.4.8 Ali ste obvestili druge institucije, da je bil vaš otrok žrtev nasilja?

Nihče od staršev ni obvestil drugih institucij.

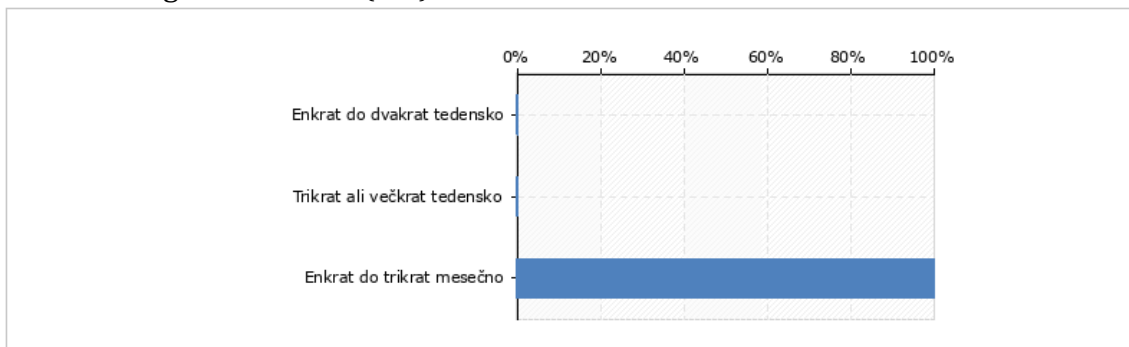
4.4.9 Ali je vaš otrok izvajal medvrstniško nasilje?

Slika 46: Odgovori staršev (n=82)

4.4.10 Kolikokrat je vaš otrok izvajal medvrstniško nasilje?

Slika 47: Odgovori staršev (n=2)

Tukaj moramo poudariti, da sta odgovarjala le 2 starša.

4.4.11 Kakšne ukrepe vi predlagate za preprečitev nasilja?

Starši so predlagali naslednje ukrepe:

- veliko pogovorov z otroki tako s strani šole kot s strani staršev. Otroci so ogledalo staršev, največkrat se nasilje začne doma in le ta se v okolici nadaljuje oziroma prikaže;
- izvajanje dobrodelna dela (pospravljanje razredov in jedilnice, pometanje in čiščenje okolice šole, razna ostala dela ki jih določi ravnatelj);
- začasno izključitev iz šole;
- pogovor z otrokom o tem, kaj je medvrstniško nasilje;
- storilec nasilja bi se lahko dosledno prepovedovalo udeležbo na izletih, dejavnostih,...;
- vzgojni ukrep in ob večkratni ponovitvi dejanj možnost izključitve iz šole;
- osveščanje otrok da vsak ki doživi nasilje ob temu trpi in da ga to spremlja celo življenje;
- pogovor, usmeritev v preventivo;
- ob nasilju hitro in jasno ukrepanje, da je vidno, da se nasilje zazna in da se ga sankcionira;
- pogovor na temo nasilja; kaj nasilje je, subtilne oblike nasilja... na koga se lahko obrne otrok, ki je žrtev nasilja;
- pogovor o osebnostnih lastnostih tistih, ki izvajajo nasilje, da so tudi to otroci, ki potrebujejo pomoč, da izrazijo svoje frustracije na bolj sprejemljiv način;
- ničelna toleranca do nasilja;
- izobraževanje zaposlenih o načinu ukrepanja v primerih nasilja;
- opominjanje otrok, da ne drži prepričanje saj ne bo nič bolje, če povem;
- mediacijo,...

4.4.12 Ali bi nam radi še kaj sporočili v zvezi s to temo?

Starši so navedli naslednja mnenja, misli,...

- netoleranca do takšnega početja šolarjev, da se že takoj na sumu vključijo starši in pomagajo preprečevati ne pa braniti svojega otroka;
- jaz mislim, da starši, ki imajo težavnega otroka rabijo pomoč oni, šele potem otrok;
- vse huje je in otroci si vse več dovolijo do ostalih otrok in odraslih, ni spoštovanja in ni meja;
- ocenjevanje iz vedenja;
- učitelji nas si ustvarijo močno avtoriteto in za njo naj stojijo;
- mislim, da ste kar se tiče nasilja varna ustanova in, da se lahko starši zatečemo k vam po pomoč, vendar oblike nasilja obstajajo in žal iz majhnega raste veliko. Zato je izrednega pomena pravi in hitri pristop, da žrtev ne bi utrpela posledic;
- cenim vaše delo in vaša prizadevanja, zavedam se, kako veliko odgovornost prevzema osebje v izobraževalnih ustanovah in kakšna dodana vrednost je majhna šola v varnem lokalnem okolju, kjer osebje pozna vsakega otroka in njegovo družino in tako lahko ustrezno ukrepa. hvala, ker se trudite in upam, da vam bomo starši vedno bolj v pomoč. Ljudje smo socialna bitja, podpora skupnosti pomeni ogromno in velikokrat je rešitev v dialogu, času, ki ga lahko drug drugemu

namenimo. čas očitno postaja največja vrednota sodobnega časa, čas zase, čas za družino, otroka, čas za pogovor, čas za delo, čas za naravo, čas za razumevanje ... vsem nam zmanjkuje časa;

- potrebno je velikokrat imeti predavanje za starše o nasilju med vrstniki;
- to je resna tema potrebna najresnejše obravnave. Pričakujem od šole, da bo storila vse kar je v njeni moči in se odgovorno, brez zatiskanja oči, lotila problema. Če vprašam otroka, kdo je problematičen, mi za skoraj vse razrede pove problematične osebe. O teh imenih govorijo tudi ostali otroci, naredi pa se bolj malo (vsaj na zunaj to ni vidno);
- mladi živijo v različnih skupnostih, družinah...ima različno vzgojo in posledično so zaradi tega lahko drugačni. Vse mladostnike je treba zato učiti sprejemati to drugačnost...;
- mislim, da je pomembno, da v konkretnem primeru obravnave nasilnega vedenja in iskanja rešitve, sodelujeta vpletena otroka, nasilnež in žrtev, ter vsak poskuša pri sebi povedati svoje občutke ter ugotoviti vzrok in povod kaj je do nasilja pripeljalo. Hkrati pa skuša tudi vsak pri sebi poiskati način, kako omiliti svojo reakcijo, bodisi nasilje bodisi izzivanje, in kako svojo negativno energijo preusmeriti v drugo sprejemljivo obliko. To bi predstavila tudi ostalim otrokom, vsi skupaj pa bi skozi debato ob navzočnosti in usmerjanju strokovnega osebja, poiskali najbolj primerno rešitev. Seveda ni izključeno sodelovanje učiteljev in staršev;
- nasilje se ne začne v šoli ampak v družini;
- otroci so v želji, da bi bili sprejeti s strani sovrstnikov pripravljeni pretrpeti marsikaj, kar je tudi svojevrstno nasilje,...

5. Sklepi

Ugotovili smo, da je največji odstotek učencev nasilje prepoznalo pri drugih učencih, manjši odstotek učencev je bilo žrtev nasilja, najmanjši odstotek učencev pa priznava, da so sami izvajali nasilje. To lahko pomeni, da so učenci lahko do svojega vedenja lahko precej nekritični, zato je vedno pomembno, da primere nasilja natančno raziščemo in prisluhnemo vsem vpletenim stranem oz. poslušamo tudi morebitne priče nasilja. Tisti, ki nasilje izvajajo svojega početja verjetno tudi ne prepoznajo, kot nasilnega za svoje vrstnike oz. ga želijo skriti.

Zanimivo je tudi to, da so učenci višjih razredov do svojega ravnanja bolj kritični, saj je razkorak med učenci, ki so bili žrtve nasilja in tistimi, ki navajajo, da so nasilje sami izvajali manjši.

Zanimiv je tudi podatek, da je 31 % staršev poročalo, da so bili njihovi otroci žrtve ene od oblik medvrstniškega nasilja in samo 2 % staršev meni, da so njihovi otroci tako nasilje izvajali. Verjetno je tukaj več vzrokov; eden je ta, da učenci staršem ne poročajo o tem, kaj so v šoli počeli, ker vejo, da starši tega ne bodo odobrvali. Druga razlaga, o kateri lahko sklepamo tudi na podlagi naših izkušenj, pa je tudi nekritičnost nekaterih staršev do ravnanj svojih otrok.

V primeru nasilja s spolno vsebino je pomembno vedeti, da tudi to obstaja in, da je potrebno biti pozoren na morebitne žrtve nasilja, saj velik odstotek učencev, ki so tako nasilje doživeli poroča, da niso nikomur povedali za take vrste nasilja. Gre sicer za posamezne redke primere medvrstniškega nasilja. Iz izkušenj in posameznih primerov sklepamo, da gre verjetno za »otipavanje« v višjih razredih.

Pozornost bomo morali posvetiti tudi prostorom, kjer se nasilje izvaja (razredi oz. hodniki).

Analiza stanja na področju rabe elektronskih naprav in uporabe interneta kaže, da večina otrok uporablja elektronske naprave. Skrb pa vzbuja podatek, da je sorazmerno velik % otrok, ki uporabljajo telefon oz. računalnik več kot 2 uri na dan, nekateri celo več kot 4 ure.

Na šoli bomo še naprej posvečali pozornost preventivnim dejavnostim na tem področju.

Potrebno je imeti do nasilja ničelno toleranco. Pomembno je spremljati stanje na področju nasilja, ga poskušati preprečevati in se posvetiti vsakemu posameznemu primeru.

Na področju rabe elektronskih naprav pa je veliko prepuščenega staršem, šola lahko pri tem samo pomaga s pomočjo osveščanja.

6. Priloge

Vprašalniki